

Liikunta- ja Nuorisopalvelut

Toimenpide-esitykset 2020

Liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja Reijo Hakorinta

raisio

Liikunta- ja nuorisopalvelut

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUJEN TOIMENPIDE-ESITYKSET 2020

Johdanto

1. Liikuntapalvelut syksyllä 2020

- 1.1. Liikuntalain mukainen perustehtävä
- 1.2. Liikuntapalvelujen tilanne

2. Liikuntapalvelujen kustannuspaikkakohtaiset toimenpide-esitykset

- 2.1. Hallinto
- 2.2. Liikuntatoiminta
- 2.3. Uintikeskus Ulpukka
- 2.4. Sisäliikuntatilat
- 2.5. Ulkoliikuntapaikat
- 2.6. Jäähallipalvelut
- 2.7. Sisäiset ja ulkoiset kumppanuudet

3. Nuorisopalvelut syksyllä 2020

- 3.1. Nuorisolain mukainen perustehtävä
- 3.2. Nuorisopalvelujen tilanne

4. Nuorisopalvelujen kustannuspaikkakohtaiset toimenpide-esitykset

- 4.1. Hallinto
- 4.2. Nuorisotoiminta
- 4.3. Nuorisopalvelujen tilat
- 4.4. Nuorten Työpajat
- 4.5. Sisäiset ja ulkoiset kumppanuudet

Liikunta- ja nuorisopalvelujen hallinnon vuosikello

TOIMENPIDE-ESITYKSET 2020

Johdanto

Liikunta- ja nuorisopalvelujen toimenpide-esitykset on koottu tilanteessa, jossa nykyinen liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja Reijo Hakorinta on jättämässä tehtävänsä ja siirtymässä eläkkeelle. Seuraaja Karita Toivonen aloittaa virassaan 1.3.2021 alkaen. Toimenpide-esitykseen on koottu kuvaus tilanteesta 2020 vuoden syksyltä. Vuosi on ollut täysin poikkeava ns. normaalivuosista, johtuen kansainvälisestä Covid 19 -viruksen aiheuttamasta pandemiasta ja sen vaikutuksista maaliskuusta 2020 alkaen. Pandemia on aiheuttanut toiminnan katkoksia, uudelleen järjestelyjä, tulojen menetyksiä, palkanmaksun keskeytyksiä, lomautuksia ym. Vuosi 2020 ei ole millään tavalla vertailukelpoinen aiempiin vuosiin toiminnallisesti eikä taloudellisesti. Tästä syystä talouden ja toiminnan tunnuslukuina olen käyttänyt vuoden 2019 tilinpäätöksen tunnuslukuja vertailuna aikaisempiin vuosiin. Käyttötalouden ulkoiset eurot ovat säilyneet samalla tasolla jo vuosia. Ainoastaan henkilöstökuluja on tarkistettu sopimuskorotusten mukaisesti. Sisäiset jyvitykset ovat eläneet omaa elämäänsä. Ne koostuvat pääasiassa tilavuokrista ja kuitenkin vaikuttavat kaikessa vertailussa kokonaiskustannuksissa.

Liikunta- ja nuorisopalvelujen henkilöstö, palvelut ja talous on kyetty kuitenkin hoitamaan vastuullisesti ja tilanteeseen nähden hyvin. Samoin kumppanit eli urheiluseurat, nuorisoyhdistykset ja muut toiminnan järjestäjät ovat toimineet kulloistenkin ohjeiden mukaisesti ja näin on saatu viruksen leviämistä tehokkaasti rajoitettua ja kuitenkin toimintaa järjestettyä sovelletuin toimenpitein. Kustannustiedot ovat vuoden 2019 tilinpäätöksen mukaisia ja 2020 talousarvio on samaa tasoa kuin oli vuoden 2019. Toiminnan ja talouden tunnusluvut taulukoissa ovat tähän saakka käytössä olleen Kuntamaisema-järjestelmän tilinpäätösraporteista.

Toimenpideohjelma sisältää esityksiä Sivistyskeskuksen keväällä 2020 tehdyn palveluverkkoselvityksen, siihen liittyvän verkossa tehdyn kuntalaiskyselyn, kumppaneiden, Turun seudun kuntakumppaneiden, vapaa-aika- ja sivistyslautakuntien jäsenten ja oman henkilöstön kanssa käytyjen keskustelujen sekä yleisen toimialaan liittyvän tiedon pohjalta.

Sisällön runkona toimii toiminnan ja talouden seurannan mukainen kustannuspaikkajako sekä liikunta- että nuorisopalveluissa. Toimenpide-esitykset ovat suuntaa antavia, ei aikataulutettuja. Tämä siitä syystä, että Raisio on tilanteessa, jossa isoja muutoksia on tiedossa nyt ja lähitulevaisuudessa. Ensi vuonna 2021 on kuntavaalit, jolloin valitaan uudet luottamushenkilöt eri tehtäviin. Sen jälkeen päivitetään kaupungille uusi strategia ja sen mukaiset muut toimintaa ja taloutta ohjaavat ohjelmat. Raisiossa on aloitettu jo keskustelut koko kaupunkia koskevasta organisaatiouudistuksesta. Se lienee ajankohtaista strategiapäivitykseen liittyen. Uusi kaupunginjohtaja aloitti tehtävässään juuri 1.11.2020 alkaen. Sivistysjohtajan paikka on auki ja uusi valittava henkilö aloittaa aikaisintaan alkuvuodesta 2021. Tämä ohjelma toimii tässä tilanteessa pohjaselvityksenä, joka toivottavasti antaa eväitä kaikille uusille vastuuhenkilöille tulevien vuosien kehittämistyöhön ja niiden toimenpiteiden aikatauluttamiseen nopeasti muuttuvassa ympäristössä.

1. Liikuntapalvelut syksyllä 2020

1.1. Liikuntalain mukainen perustehtävä

Liikuntalain mukaan kunnan tehtävänä on **luoda edellytyksiä** kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Liikunta on kunnan peruspalvelu ja tärkeä osa kuntalaisten hyvinvointia. Kunnan tehtävänä on turvata liikuntapalveluiden mahdollisimman tasa-arvoinen saatavuus kaikille kuntalaisille. Keskeisenä tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden edistäminen.

Kunta tukee kuntalaisten liikkumista kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, avustamalla kansalaistoimintaa ja tarjoamalla liikuntapaikkoja.

1.2. Liikuntapalvelujen tilanne

Liikuntapalvelujen toiminnan ja talouden osalta tilanne on ollut vakaa jo useita vuosia. Käyttötalouden osalta ei ole juurikaan tullut muutoksia aiempiin vuosiin. Palkkakustannuksiin on tullut sopimuskorotukset. Muilta osin käyttötalous on ollut samalla tasolla ja vuosien varrella juustohöylä on syönyt pelivaran. Rakentamisinvestointien ja käyttöomaisuusirtaimistohankintojen avulla olemme kuitenkin pystyneet kohtuullisesti päivittämään olosuhteita ja välineitä.

Liikuntapalvelujen toiminnallinen ja taloudellinen tilanne 2020 on vakaa. Näyttäisimme selviävän koronaviruksen aiheuttamasta tilanteesta kohtuullisesti. Tulojen osalta olemme jäljessä n. 30 % edellisvuodesta ja talousarviosta 2020. Henkilöstön lomautusten, palkanmaksun keskeytysten muiden toiminnan kulusäästöjen osalta olemme kuitenkin marraskuussa tilanteessa, jossa nettokustannukset ovat tasapainossa. Toiminnallisesti olimme alkuvuodesta edellä tavoitteita, kunnes tautitilanteesta johtuen rajoitukset iskivät maaliskuun puolesta välistä alkaen. Tilanteesta johtuen Uintikeskus Ulpukka, kaikki sisäliikuntatilat sekä jäähallit suljettiin toukokuun loppuun saakka. Ulkoliikuntapaikat olivat käytössä omatoimiseen liikuntaan, mutta kentillä ei ollut normaaleja vakioharjoitusvuoroja. Toiminta kaikissa tiloissa saatiin kuitenkin sovelletuin ohjein käyttöön 1.6. alkaen.

Liikuntapalvelujen henkilötyövuosimäärä vuonna 2019 oli 22.66. Henkilöstön osalta tilanne on ollut viime vuosina suhteellisen vakaa. Organisaatio on ollut nykytilanteeseen toimiva ja henkilöt ovat kokeneita ammattilaisia. Jonkin verran on jouduttu sairauslomista johtuen tekemään sijaisjärjestelyjä, joka taas aiheuttaa joidenkin toimintojen siirtymistä eteenpäin. Vuoden lopusta alkavat muutokset, koska osa avainhenkilöistä siirtyy eläkkeelle. Liikuntapalvelujen osalta suurin vaikutus tulee vuoteen 2021. Valmistelut uusien rekrytointien osalta on jo aloitettu. Liikuntapalvelujenkaupungin sisäisiä kumppaneita ovat varhaiskasvatus ja opetuspalvelut lasten ja nuorten liikunnan kohderyhmissä sekä Raisio-opisto ja sosiaali- ja terveyspalvelut aikuisväestön ja ikäihmisten kohderyhmissä. Ulkoisia kumppaneita ovat urheiluseurat, soveltavan liikunnan yhdistykset ja muut liikuntaa järjestävät yhteisöt ja yksityiset palveluntuottajat.

Turun seudun 11 kunnan Rajattomasti liikuntaa -yhteistyö yhdessä Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n eli LiikU:n kanssa on jatkunut jo 10 vuotta. Verkostoyhteistyö koskee kaikkia liikuntapalvelujen toimintoja ja on merkittävä henkilöstön ja palvelujen kehittämisen foorumi. Kuntayhteistyössä on myös pystytty tarjoamaan seuroille toiminnan laadun kehittämiseen tärkeitä koulutuskokonaisuuksia.

Liikuntapalvelujen vertailukelpoiset nettokustannukset asukasta kohden ovat hieman yli valtakunnan keskitason. Raisiossa on panostettu palveluihin kohtuullisesti ja se näkyy myös liikunta-aktiivisuutena ja vahvana seuratoimintana.

Liikuntapalvelujen talouden tunnusluvut TP2019

4310 Liikuntapalvelut		TP 2017	TPs 2018	TA 2019	TP 2019	TP 2019 / TA 2019
Koko Liikuntapalvelut						
Tuotot	€	937 424,93	914 348,84	949 738,00	1 028 109,50	108,25 %
Toimintakulut	€	-3 432 568,15	-3 787 548,92	-3 486 673,00	-3 535 087,06	101,39 %
Toimintakate	€	-2 495 143,22	-2 873 200,08	-2 536 935,00	-2 506 977,56	98,82 %
Poistot	€	-110 236,96	-115 497,34	-106 685,00	-186 121,29	174,46 %
Netto	€	-2 605 380,18	-2 988 697,42	-2 643 620,00	-2 693 098,85	101,87 %
Tuotot / asukas	€	30,82	29,98	31,21	33,79	108,25 %
Toimintakulut / asukas	€	-112,84	-124,19	-114,58	-116,17	101,39 %
Toimintakate / asukas	€	-82,02	-94,21	-83,37	-82,39	98,82 %
Kulut / asukas	€	-116,46	-127,98	-118,09	-122,29	103,56 %
Netto / asukas	€	-85,65	-98,00	-86,88	-88,50	101,87 %

Toimenpide-esitykset

- Tiedolla johtaminen on jatkuvasti kehittyvää. Menetelmiä ja välineitä täytyy kehittää yhdessä päättäjien kanssa. Kuntamaisema –raporttien pohjalta voidaan hakea talouden ja toiminnan tunnuslukuja oli sitten jatkossa järjestelmä mikä hyvänsä.
- Työhyvinvointia edistetään koko Sivistyskeskuksen Työhyvinvointiohjelman mukaan.
- Liikunta- ja nuorisopalveluissa pilotoidaan henkilöstön Fiilismittarin käyttöä.
- Raision kaupunki tulisi panostaa 2 kertaa valtuustokaudessa THL:n FinSote-tutkimukseen teettämällä otoksen Raisiosta. Tutkimus palvelee koko kaupungin Hyvinvointisuunnitelman seurantaan. Sen tulee olla osa strategiamittaristoa. Siinä on mukana myös liikunta-aktiivisuutta mittaavia muuttujia.
- Tilavarausohjelma on syytä uudistaa ja liittää osaksi KnowUr.Biz-palvelua, johon myös muut liikuntapaikat on sisällytetty
- Liikuntapalvelut ovat jatkossakin mukana Turun seudun kuntayhteistyösopimuksessa.
- Eläköityvien henkilöiden tehtäviin haetaan jatkossakin liikunta-alan koulutettuja ammattilaisia. Tehtävänkuvia voidaan arvioida ja muokata tulevien tarpeiden pohjalta.
- Liikuntapalvelujen roolia ja paikkaa uudessa kaupunkiorganisaatiossa kannattaa arvioida avoimesti. Toimintatapa verkostoissa on tärkeämpi kuin paikka organisaatiossa. Liikuntapalvelujen ei välttämättä tarvitse olla yhdessä Nuorisopalvelujen kanssa.

2. Liikuntapalvelujen kustannuspaikkakohtaiset toimenpide-esitykset

2.1. Liikuntapalvelujen hallinto

Liikuntapalvelujen hallintoon kuuluvat henkilöinä liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja, 60% ja palvelusihteeri 100 %. Hallintoon sisältyy toimialan vastuullinen johtaminen ja kehittäminen, toimintasuunnitelman, investointisuunnitelman ja talousarvion laadinta ja toteutumisen valvonta, hankintojen valmistelu ja toteutuksesta vastaaminen, avustusten hakeminen, lautakunnan asioiden valmistelu ja esittäminen, verkostoissa toimiminen niin kaupungin sisällä kuin muuallakin, toimialan sopimusten hallinta, asiakaspalvelu Kirjastotalossa, verkosto- ja seutuyhteistyö, liikuntapalvelujen viestintä ja avustukset. Palvelusihteeri toimii myös vapaa-aikalautakunnan sihteerinä.

4310100 Liikuntapalvelut hallinto		TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TP 2019 / TA 2019
Tuotot	€	258,11	190,35	0,00	6 183,89	
Toimintakulut	€	-275 589,42	-274 311,39	-276 955,00	-292 425,23	105,59 %
Toimintakate	€	-275 331,31	-274 121,04	-276 955,00	-286 241,34	103,35 %
Poistot	€	-401,05	0,00	0,00	0,00	
Netto	€	-275 732,36	-274 121,04	-276 955,00	-286 241,34	103,35 %
Avustettavien järjestöjen määrä	kpl		16,00		17,00	
Avustukset, euroa	€		84 000,00		84 000,00	

Toimenpide-esitykset

- Toiminnan ja talouden hallintaan tarvitaan järjestelmä, Kuntamaisema tai joku muu, johon kertyy vertailukelpoista tietoa. Tiedolla johtamisen perusedellytys on, että on käytössä ajanmukaiset järjestelmät, joista saadaan luotettavaa tietoa johtopäätösten taustaksi.
- Liikuntapalvelut on vahvasti näkyvissä kaupungin strategiassa ja hyvinvointisuunnitelmassa.
- Sähköisen asioinnin kehittäminen ja viestinnän suunnittelu ja toteutus kuuluu liikuntapalvelujen hallinnon vastuulle.
- Avustusprosessiin haetaan uusi sähköinen järjestelmä Turun seudun kuntien, seurojen ja kaupungin yhteistyössä. Varmistetaan OKM:n ja SuomiSport-palvelun tilanne tältä osin.
- Raisio on jatkossakin mukana aktiivisena toimijana Turun seudun kuntayhteistyössä.
- Liikuntapalvelujen asiakaspalvelu toimii pääasiassa palvelusihteerin ja liikuntasuunnittelijoiden toimesta. Jatkossakin palvelun henkilöresurssit täytyy varmistaa ja sijainti koulukeskuksessa Eeronkujan ympäristössä.

2.2. Liikuntatoiminta

Liikuntatoimintaan kuuluu kaikki ohjatut liikuntapalvelut, joko itse järjestetyt tai sopimusperusteiset muiden järjestämät palvelut ja tapahtumat. Kaksi liikuntasuunnittelijaa kehittävät ja koordinoivat liikuntatoiminnan ohjattua toimintaa ja liikuntaneuvontaa. Molemmilla liikuntasuunnittelijoilla on oma vastuualueensa:

1. Seurayhteistyö, varhaiskasvatus ja koulu yhteistyö, lasten ja nuorten liikunta sekä aikuisväestön kunto- ja harrasteliikunta. Oman alansa verkostotyö.

2. Sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyö, soveltavan liikunnan palvelut, liikuntaneuvonta. Oman alansa verkostotyö.

4310200 Liikuntatoiminta		TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TP 2019 / TA 2019
Tuotot	€	3 950,88	3 556,21	4 762,00	9 314,52	195,60 %
Toimintakulut	€	-78 867,75	-81 485,98	-87 578,00	-86 796,61	99,11 %
Toimintakate	€	-74 916,87	-77 929,77	-82 816,00	-77 482,09	93,56 %
Netto	€	-74 916,87	-77 929,77	-82 816,00	-77 482,09	93,56 %
Yksilökäynnit	kpl	26 478,00	25 697,00	28 000,00	32 314,00	115,41 %
Kulut / yksilökäynti	€	-2,98	-3,17	-3,13	-2,69	85,88 %
Ryhmiä määrä	kpl	1 517,00	1 446,00	1 500,00	2 170,00	144,67 %

Toimenpide-esitykset

- Vuonna 2021 eläköityvän liikuntasuunnittelijan tilalle rekrytoidaan liikunta-alan korkeakoulututkinnon: liikunnanohjaaja, AMK tai ylempi AMK koulutuksen omaava henkilö.
- Uuden liikuntasuunnittelijan rekrytoinnissa ja tehtävässä painotetaan varhaiskasvatuksen, opetuspalvelujen ja seuratoiminnan tukea liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi.
- Liikuntaneuvonnan laajentamistarpeet selvitetään yhdessä terveystieteiden kanssa. Palvelujen laajentuessa lisätään henkilöstöresurssia terveystieteiden kustantamana.
- Liikuntaneuvontaa avoimena palveluna kaikille kannattaa kehittää Kirjastotalossa ja samalla tarjota lisää alan lainavälineitä yksittäisten kuntalaisten tai ryhmien kokeiltavaksi.
- Liikuntasuunnittelija on mukana harrastamisen Suomen mallin verkostoissa koordinaattorina liikuntapalvelujen puolesta, opetuspalvelut hallinnoi.
- Vahvistetaan yhteistyötä Raisio-opiston kanssa ohjattujen liikuntapalvelujen tuottamisessa.

2.3. Uintikeskus Ulpukka

Uintikeskus Ulpukka sisältää uima-altaiden lisäksi myös kuntosalin, liikuntasalin, ulkoaltaan ja -alueen sekä kahviopalvelut. Ulpukan henkilöstöön kuuluvat Uimahallin esimies sekä asiakaspalvelu- ja valvontahenkilöstö. Kiinteistöhoito- ja siivouspalvelut ja niitä hoitava henkilöstö kuuluvat teknisen keskuksen palveluihin. Uimahallin kahvio, Café Ulpukka, on vuokrattu ulkoiselle yrittäjälle. Liikuntapalvelujen kokonaiskustannuksissa on mukana sisäinen vuokra, joka sisältää kiinteistön ja sen hoidon kustannukset.

Uintikeskus Ulpukka on seudullisesti merkittävä uimahalli, kävijöistä n. puolet on ulkopaikkakuntalaisia.

Uintikeskus Ulpukan perustehtävä on järjestää vesiliikunnan palveluja. Palveluja ovat turvallinen ympäristö omatoimiseen uintiin ja muuhun vesiliikuntaan, ohjatut vesiliikunnan

palvelut: uimakoulut, allasjumpat, tapahtumat jne. Oheispalveluina ovat myös kuntosali ja pieni liikuntasali.

4310300 Uintikeskus Ulpukka		TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TP 2019 / TA 2019
Tuotot	€	816 708,75	799 474,94	812 276,00	880 460,59	108,39 %
Toimintakulut	€	-1 548 716,37	-1 585 246,53	-1 449 237,00	-1 479 485,48	102,09 %
Toimintakate	€	-732 007,62	-785 771,59	-636 961,00	-599 024,89	94,04 %
Poistot	€	-11 327,05	-4 704,16	-2 749,00	-2 749,36	100,01 %
Netto	€	-743 334,67	-790 475,75	-639 710,00	-601 774,25	94,07 %
Aukiolotunnit	h	3 948,00	3 864,00	3 948,00	4 000,00	101,32 %
Kulut / aukiolotunti	€	-395,15	-411,48	-367,78	-370,56	100,76 %
Netto / aukiolotunti	€	-188,28	-204,57	-162,03	-150,44	92,85 %
Yksilökäynnit	kpl	191 474,00	185 345,00	200 000,00	199 540,00	99,77 %
Kulut / yksilökäynti	€	-8,15	-8,58	-7,26	-7,43	102,32 %
Netto / yksilökäynti	€	-3,88	-4,26	-3,20	-3,02	94,29 %
Tuottojen osuus kuluista	%	52,35	50,28	55,94	59,40	106,18 %

Toimenpide-esitykset

- Ulpukassa otetaan aktiiviseen tiedolla johtamisen käyttöön KnowUr.Biz-palvelu. Palvelu tuottaa kassajärjestelmästä koottua tietoa käytettäväksi kävijäseurantaan ja analyysien tekemiseen. Tekoälyä hyödyntäen järjestelmä kykenee tekemään, muitakin taustatietoja hyödyntäen (esim. sääennusteet) ennusteita tulevista kävijämääristä.
- Tulevaa uimahalliratkaisua pohjustetaan laajalla tarveselvityksellä, jossa yllä mainittu palvelu on pohjana. Tarveselvitystä tehdään yhdessä Teknisen keskuksen Tilapalvelujen kanssa. Tarveselvitys sisältää myös vaihtoehtoiset toteutus ja rahoitusmallit.
- Verkkopalveluun voidaan liittää Ulpukan korttien lataaminen omatoimisesti verkon kautta. Edellä olevaa palvelua hyödyntäen voidaan Ulpukan verkkosivuille tuottaa kävijämäärä profiileja tulevista päivistä, jolloin asiakas voi nähdä hiljaisemmat uintiajat.
- Hallinnollisena ratkaisuna selvitetään mahdollisuus joustavampaan hinnoitteluun. Silloin voidaan ennusteeseen perustuen tarjota asiakkaille lyhyellä ajalla esim. Happy hour-tunteja eli (alennettuja hintoja hiljaisempiin ajankohtiin).
- Ulpukan ulkoalueelle voidaan toteuttaa ulkokuntosali palvelemaan sekä kuntoilijoita että kilpauimareita.
- On syytä keskustella Teknisen keskuksen Tilapalvelujen kanssa, voidaanko seuraavan kahden vuoden aikana toteuttaa laajennettu kesähuolto esim. pukuhuoneiden uudistamiseksi.
- Muitakin kohtuullisia toiminnallisia perusparannuksia voidaan toteuttaa, jos uimahallin peruskorjaus / uusi halli? viivästyy 2020-luvun loppupuolelle.

2.4. Sisäliikuntatilat

Sisäliikuntatiloihin kuuluvat Kerttulan liikuntahalli, koulujen salit mukaan lukien RASEKON liikuntasali ja kamppailulajien tila. Henkilöstöön kuuluu kolme liikuntahallin valvojaa. Toimipiste sijaitsee liikuntahallilla.

Liikuntahallilla on myös liikuntapaikkamestarin toimisto. Hän toimii Kerttulan henkilöstön esimiehenä eli liikuntahallin valvojat 3, kentänhoitajat 3 ja jäähallin hoitajat 3.

Liikuntahallin hoitajien tehtäviin kuuluu tilojen käytön valvonta, asiakaspalvelut, kalustonhoito, sisäliikuntatilojen vuorojaot ja muut varaukset ja tilojen avaintenhallinta.

4310400 Sisäliikuntatilat		TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TP 2019 / TA 2019
Tuotot	€	89 197,15	83 363,99	100 700,00	85 860,27	85,26 %
Toimintakulut	€	-818 362,74	-1 035 217,83	-903 927,00	-926 764,44	102,53 %
Toimintakate	€	-729 165,59	-951 853,84	-803 227,00	-840 904,17	104,69 %
Poistot	€	-6 688,32	-12 307,06	-5 927,00	-13 803,24	232,89 %
Netto	€	-735 853,91	-964 160,90	-809 154,00	-854 707,41	105,63 %
Aukiolotunnit	h	22 914,00	23 788,00	22 400,00	22 400,00	100,00 %
Käyttötunnit	h	18 790,00	19 816,00	19 040,00	18 500,00	97,16 %
Kulut / käyttötunti	€	-43,91	-52,86	-47,79	-50,84	106,39 %
Käyttöaste (Käyttötuntien osuus a %)		82,00	83,30	85,00	82,59	97,16 %
Yksilökäynnit	kpl	305 524,00	305 218,00	300 000,00	310 360,00	103,45 %
Kulut / yksilökäynti	€	-2,70	-3,43	-3,03	-3,03	99,92 %

Toimenpide-esitykset

- Liikuntahallin henkilöstötilanne muuttuu eläköitymisistä johtuen sekä 2021 että 2022. Tilalle täytyy rekrytoida seuratoimintaa ja asiakaspalvelua ymmärtäviä liikuntatyöntekijöitä,
- Tilavarausohjelma täytyy uudistaa. Nykyinen Puukkeri on palvellut yli 10 vuotta, eikä Pusatec Oy enää panosta sen kehittämiseen. Uuden ohjelman hankinnassa on syytä ensin varmistaa tietohallinnon näkökulma koko kaupunkia koskevien järjestelmien asiantuntijana sekä ympäristökuntien tarpeet, joissa voisi löytyä yhteisiä intressejä samoihin hankintoihin. Isot kaupungit mm. Turku ovat jo pitkään käyttäneet ja kehittäneet Timmi-ohjelmistoa. Kannattaa arvioida myös se avaako se jotain mahdollisuuksia tulevaisuudessa.
- Tilavarausohjelmaan ei välttämättä ole tarve saada ulkoliikuntapaikkoja, jos ulkoistettu kokeilu RaiFun kanssa tuottaa paremman ratkaisun osana Palloiluhallin varausjärjestelmää. RaiFulla on intressi käyttövuorojen optimointiin kaupungin valvonnassa.
- Vaisaaren koulun uudisrakennuksen suunnittelussa on otettava huomioon myös harrastetilojen ilta- ja viikonloppukäytön näkökulma. Liikunta- ja nuorisopalvelut sekä kirjasto- ja kulttuuripalvelut ja Raisio-opisto ovat niiden tilojen käyttäjiä.
- Liikuntahallin laajennussuunnitelma, jossa pyritään ratkaisemaan kamppailulajien ja voimistelun kiinteät tilat sekä kuntosalin ja varastotilojen laajennus. Lajien harjoittelutilat ja kilpailutapahtumat pystyttäisiin keskittämään Kerttulaan, pois ulkoisista vuokratiloista ja saavutettaisiin synergiaetuja kaikkien isojen tapahtumien järjestelyissä.

2.5. Ulkoliikuntapaikat

Ulkoliikuntapaikkoja ovat erilaiset kentät, lähiliikuntapaikat, kuntoradat, hiihtoladut talvella ja ulkoilureitit. Lipas-järjestelmän mukaisia ulkoliikuntapaikkoja on Raisiossa

Ulkoliikuntapaikkoja hoitava henkilöstö ovat kolme kentänhoitajaa. Loma-aikoina ulkoalueilla on työllistetty myös kesätyöntekijöitä.

Raision ulkoilureitit ovat osana Kuhankuonon retkeilyreitistöä. Reitistöä hallinnoi ja kehittää yhdistys, jossa Raisio on osakkaana. Raision edustajana yhdistyksen hallituksessa on ollut Liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja. Yhdistyksen yhteystiedot:

Kuhankuonon retkeilyreitistö- ja virkistysalueyhdistys ry c/o Varsinais-Suomen liitto

PL 273 20101 Turku / Erikoissuunnittelija Lasse Nurmi.

4310500 Ulkoliikuntapaikat		TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TP 2019 / TA 2019
Tuotot	€	27 310,04	27 763,35	32 000,00	46 290,23	144,66 %
Toimintakulut	€	-394 851,78	-474 437,28	-446 935,00	-404 497,84	90,50 %
Toimintakate	€	-367 541,74	-446 673,93	-414 935,00	-358 207,61	86,33 %
Poistot	€	-91 820,54	-98 486,12	-98 009,00	-169 568,69	173,01 %
Netto	€	-459 362,28	-545 160,05	-512 944,00	-527 776,30	102,89 %
Liikuntapaikkojen ja -reittien luku	lkm	86,00	86,00	86,00	88,00	102,33 %
Liikuntareitit	km	57,00	57,00	57,00	57,00	100,00 %

Toimenpide-esitykset

- Vuoden 2021 talousarvioon on esitetty Kerttulan täysimittaisen jalkapallonurmen uudistamista. Nykyinen on 12 vuotta käytetty kovalla käyttöasteella ja ainut täysimittainen jalkapallonurmi. Vanhasta nurmesta saadaan, jakamalla se kahtia, kaksi juniorikenttää, joista toinen voidaan sijoittaa Kaanaan kentälle ja toinen Kuloisten kentälle. Ne ovat ainoat valmiit hiekkakentät mihin ne sopivat mittojensa puolesta. Ne kentät täytyy myös aidata.
- Kerttulassa oleva ns. "Kovalan hiihtomaja" on purkukuntoinen. Sen tilalle olisi hyvä saada huolto- ja varastotilaa esim. konttiratkaisuna vuokraamalla tai ostamalla.
- Jäähallin ja kuntoradan välissä on luonnonkenttä, jota on käytetty lämmittely- ja lumetusalueena sekä hiihtostadionin osana. Kenttä toimisi laadukkaammin, kun se nostetaan ylijäämämaalla ja pinnoitetaan esim. hiekkatekonurmella. Samalla voidaan varmistaa turvallinen kulku- / latuyhteys yu-kentän portista kenttäalueella.
- Kerttulan tenniskenttien viereen ja jalkapallokentän eteläpuolelle on esitetty jo aiemminkin BeachWolley-kenttien aluetta neljälle kentälle. Silloin Sivukadulla olevat kentät voidaan siirtää parempaan paikkaan. Aluetta voidaan muokata ylijäämä massoilla riittävälle korkeudelle ja maisemoida nurmialueena hiekkakenttien ulkopuolelta.
- Kerttulan kuntoradan laajentamisesta pidemmäksi ja vaativammaksi hiihtoradaksi on olemassa suunnitelma. Se mahdollistaisi paremmat lumetetut olosuhteet Kerttulaan myös kilpailujärjestelyihin.

- Luonnonjääkenttiä on yritetty ylläpitää kaupungin toimesta koulujen yhteydessä ja talkookenttinä asukkaiden toimesta muualla. Nykyolosuhteissa se on epätoivoista ja kallista hommaa. Parempi ratkaisu on toteuttaa avoin tekojäärata, jossa on ulkokaukalo n. 20 m x 40 m mittaisena ja vapaa luistelualue vieressä. Se voidaan sijoittaa joko Vaisaaren koulun takakentälle tai Kerttulaan toteutettavalle alueelle.
- Ulkoliikuntapaikoilla on erilaisia seurantajärjestelmiä käyttömäärien mittaamiseksi. Varausohjelma antaa tiedot kenttien käyttöasteesta, Kerttulan Kuntoportaissa ja kuntoradalla on valaistusjärjestelmän ohjaukseen, C2SmartLight, liitetyt laskurit, kevyen liikenteen väylällä, Raisiontie 66, on EcoTotem pyöräilylaskuri ja Vaisaaren koulupihan valvontakamerajärjestelmässä on PlayPlus-palvelun kävijäseuranta liikunta-alueen eri osille ja laitteille. Järjestelmä on Leikkiset Oy:n pilottihankkeeseen 1.8.2021 kuuluva pohjoismaiden ensimmäinen lajissaan. Näiden tuottamaa tietoa yhdessä muiden vastaavien järjestelmien kanssa tulee koota yhteen ja jalostaa tiedolla johtamisen välineiksi sekä operatiiviselle että luottamusjohtolle.
- Seurantajärjestelmiä täytyy lisätä kokemusten myötä pääkentille ja ulkoilualueille ja reiteille.
- Opetuspalvelujen ja Liikuntapalvelujen on syytä tehdä koulupihojen kehittämisohjelma 20-luvulle. Koulupihojen merkitys erityisesti lasten ja nuorten arkiliikunnan edistämiseksi on ratkaiseva. Koulupihat toimivat myös lähialueensa lähiliikuntapaikkoina kouluajan ulkopuolella. Lähiliikuntapaikkoja kannattaisi lisätä yhdessä leikkikenttien kanssa samalle alueelle.
- Ulkoilureittien opastusjärjestelmä on esitetty uudistettavaksi 2021 talousarviossa. Lisäksi haetaan lisärahoitusta Ympäristöministeriöltä Haunisten alueen polkureitin parantamiseksi.

2.6. Jäähallipalvelut

Jäähallit ovat KOY Kerttulan jäähallit omistamia ja hallinnoimia. Kaupunki on 50 % osakkaana kiinteistöyhtiössä. Toisen 50 % jakavat kaksi jääurheiluseuraa Raision Nuorisokiekko ry ja Turun Pyrkivä ry. Raisiolainen taitoluisteluseura Skating Team Raisio fuusioitui Turun Pyrkivän taitoluisteluun 2020.

Jäähalliyhtiöllä ei ole yhtään työntekijää. Seurat hoitavat sopimusperusteisesti RNK jääajan myyntiä ja TP siivousta. Halliyhtiön isännöintiä hoitaa Realia Oy.

Liikuntapalvelut hoitavat kaupungin osakassopimuksen mukaisesti Jäähallien jäänhoitoa, siihen liittyvää kalustoa ja energiakustannuksia. Jäähallinhoitajia on kolme, jotka hoitavat jäätä ja kalustoa 2 vuorossa 7 päivää viikosta talvikaudella. Kesäajan jääajoista sovitaan vuosittain erikseen. 10 vuotta on ylläpidetty kesäjäitä toisessa tai molemmissa halleissa, huoltotarpeiden mukaan. Kesällä osa jääajasta on ollut yhdessä vuorossa ja huoltoseisokki molemmissa n. 2–4 viikkoa.

Osakassopimuksen mukaan koulupäivinä molempien hallien päivävuorot klo 8–16 ovat kaupungin oppilaitosten ja muiden ryhmien käytössä ja muuna aikana on 10 tuntia yleisöluisteluvuoroja. Loma-aikoina syys-, joului- ja hiihtolomilla päivävuoroilla on yleisöluisteluvuoroja kouluikäisille.

4310600 Jäähallipalvelut		TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TP 2019 / TA 2019
Toimintakulut	€	-316 180,09	-336 849,91	-322 041,00	-345 117,46	107,17 %
Toimintakate	€	-316 180,09	-336 849,91	-322 041,00	-345 117,46	107,17 %
Netto	€	-316 180,09	-336 849,91	-322 041,00	-345 117,46	107,17 %
Käyttötunnit	h	6 494,00	6 094,00	6 843,00	4 575,00	66,86 %
Kulut / käyttötunti	€	-48,69	-55,28	-47,06	-75,44	160,29 %
Käyttöaste (Käyttötuntien osuus)	%	60,40	57,71	65,00	61,00	93,85 %
Aukiolotunnit	h	10 752,00	10 560,00	10 528,00	7 500,00	71,24 %
Yksilökäynnit	kpl	97 413,00	91 396,00	100 000,00	93 215,00	93,22 %
Kulut / yksilökäynti	€	-3,25	-3,69	-3,22	-3,70	114,97 %

Toimenpide-esitykset

- Jäähalliyhtiön hallituksen kokouksiin on liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja osallistunut ulkopuolisena asiantuntijana, ei hallituksen jäsenenä. Jatkossa jäähallin hoitajien lähiesimies liikuntapaikkamestari voi osallistua hallituksen kokouksiin asiantuntijana.
- Jäänhoitokone on 7 vuotta vanha ja alkaa olla uusimisen tarpeessa. Korjaus- ja huoltokustannukset ovat nousseet merkittävästi ja kone muodostaa uhan jäähallin käytölle, jos se ei ole toimintakunnossa.
- Jäähalliyhtiön ja kaupungin on syytä tehdä viipymättä yhteinen peruskorjausohjelma 1. jäähallin ja jäähdytyskoneiston ja -putkiston peruskorjaamiseksi. 1. jäähalli on otettu käyttöön vuonna 1999.

2.7. Sisäiset ja ulkoiset kumppanuudet

Sisäiset kumppanit ovat kaupunkiorganisaatioon tai -konserniin kuuluvat toimintayksiköt. Liikunta- ja nuorisopalvelujen toiminta perustuu laajaan kumppaneiden verkostoon. Periaatteena aina: Yhdessä olemme enemmän! Palvelujen, toiminnan ja olosuhteiden kehittäminen vaatii monenlaisia osaajia, joita kaupunkiorganisaatiosta kyllä löytyy. Myös toiminnan tulokset täytyy muistaa jakaa osallisten kesken. Jos esim. nuoret uimarit menestyvät, on se päättäjien, uimahallin, koulun, perheen, seuran ja monen muun taustatekijän onnistumista myös. Kaupungin ja erityisesti liikuntapalvelujen tehtävänä on luoda edellytyksiä asukkaiden onnistumisille.

Lasten ja nuorten kohderyhmässä tärkeimmät sisäiset kumppanit ovat varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiossa ja muualla toisella asteella. Lasten leikkipaikkojen ja puistojen ylläpitäjänä toimii kaupungin Teknisen keskuksen Viheryksikkö.

Aikuisväestön kohderyhmässä palveluntuottajana on myös Raisio-opisto.

Ikäihmisten kanssa toimivat vanhustenhoito- ja hoivapalvelut ja monet muut So-Te-palvelut. Raisiokin on mukana ”Voimaa vanhuuteen” -ohjelmassa. Liikuntapalvelut ovat myös tukemassa sitä toimintaa. Toinen liikuntasuunnittelija on suuntautunut tuohon sektoriin.

Olosuhdekehittämisessä pitää olla tiiviissä yhteistyössä Teknisen keskuksen eri ammattilaisten kanssa. Uusien alueiden suunnittelussa kaavoituksen ja maankäytön kanssa, sisätiloissa Tilapalvelujen kanssa, ulkoalueilla maanrakentajien ja viheryksikön kanssa.

Ulkoisista kumppaneista tärkeimmät ovat raisiolaiset urheiluseurat ja niitä edustavat lajiliitot alueineen, liikunnan aluejärjestö LiikU, ja muut liikuntaa järjestävät yhdistykset esim. kansanterveysjärjestöt ja niiden seutu- ja paikallisyhdistykset sekä eläkeläisyhdistykset.

Turun seudun Rajattomasti Liikuntaa Turun Seudulla -hanke käynnistyi vuoden 2011 alusta. Hanke syntyi silloisen Palvelurakenne uudistus eli PARAS-yhteistyön myötä. 11 kunnan ja Lounais-Suomen Liikunta- ja Urheilu ry:n yhteistyössä on uudistettu ja kehitetty kaikkea liikunta-alan yhteistyötä.

Aktiivisesti on oltu yhteistyössä myös muiden kaupunkien kanssa erityisesti olosuhderakentamisen tiimoilta. Kumppaneilta saa vaivattomasti tukea ja tietoa kaikissa liikuntaa koskevissa asioissa.

3. Nuorisopalvelut syksyllä 2020

3.1. Nuorisopalvelujen lain mukainen perustehtävä

Nuorisolain tarkoituksena on **tukea** nuorten kasvua ja itsenäistymistä, **edistää** nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä **parantaa** nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisotyön toteuttamisesta vastaavat kunnat, nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät yhdistykset.

Nuorisotyön palveluja voidaan toteuttaa myös alueellisesti kuntien yhteistyönä. Nuorisotyötä ja -politiikkaa toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä.

3.1. Nuorisopalvelujen tilanne

Nuorisopalvelut yhdistettiin liikuntapalvelujen kanssa saman johdon alle v. 2004, kun aloitin työni Raisiossa ensimmäisenä yhdistelmäviranhaltijana. Henkilöstötilanne on vuosien varrella vaihdellut, kun nuoret työntekijät ovat joko hakeutuneet opiskelemaan tai muihin tehtäviin. Avaintehtävissä on kuitenkin pitkäaikaisia ja laajan kokemuksen omaavia nuorisotyön ammattilaisia. Nuorisopalvelujen kehittämiseen on tullut säännöllisesti huomattavia valtionapuja nimenomaan henkilöstön rekrytointiin mm. työpajatoimintaan ja etsivien nuorisotyöntekijöiden palkkaamiseen. Henkilötyövuosia on 2019 ollut 15,91 HTV. Nuorisopalveluissa eläköitymisten vaikutukset alkavat näkyä vuodesta 2022 alkaen nopeassa tahdissa.

Raision nuorisopalvelujen resurssit ovat keskimääräistä kuntaa paremmat. Kuntien välisessä vertailussa hieman yli keskitason. Toiminta on monipuolista, tilat ovat nykytoimintaan suhteellisen hyvät ja perinteitä vahvasta verkottumisesta sekä sisäisesti että ulkoisesti on ollut jo pitkään. Nuorisopalvelujen hallinnon ja asiakaspalvelujen tilat siirtyivät yhdessä liikuntapalvelujen kanssa keväällä 2008 kirjastotalolle. Siinä tilanteessa yksi vahva peruste sijainnille oli Eeronkujan ympäristössä olevat oppilaitokset. Nuorten neuvonta- ja asiointipalvelut nousivat samalla uudelle tasolle. Muutaman sadan metrin

säteellä on Vaisaaren yläkoulu, Raision Lukio sekä RASEKOn oppilaitoksia. Alueella on päivittäin n. 2000 raisiolaista tai lähiseudun nuorta. Tiloja on vuosien varrella jäänyt pois käytöstä mm. Kaanaan ja Kuninkojan nuorisotilat ja Kesärannan päiväleiritilat. Kesärantaan saatiin investointina uusi majoitusrakennus 2020, joka nosti tasoa huomattavasti ja käyttö monipuolistuu ja kasvaa vaikka kapasiteetti säilyy samana kuin aiemminkin. Tiloja on myös muutettu mm. Mahittulan nuorisotila vaihtui Vanhalle Kauppikselle, Nuorten keskus Noppaan, lähemmäs kouluja ja keskustaa.

Toiminta on monipuolista ja ajassa muuntuvaa kulloistenkin tarpeiden myötä. Kerho- ja pienryhmätoiminnot ja henkilökohtaiset ohjaukset kehittyvät tarpeen mukaan yhteistyössä koulujen ja oppilashuollon ja perhepalvelujen kanssa. Avointa nuorisotilatoimintaa on kolmessa eri kohteessa, Vanhalla Kauppiksella, Krokkarissa ja Tikkellä. Musiikkitoimintaa, opetusta ja bänditreenejä on Pommarissa lukionmäessä. Etsivien nuoristyöntekijöiden tilat saatiin myös Vanhan Kauppiksen tiloihin. Työpajatoiminnan olosuhteet ovat vielä erillään Alhaistentiellä ja Tikkellä.

Talouden ja toiminnan tilanne on ollut vakaa. Toiminnan tavoite kokeilukulttuurin lisäämiseksi ja ketteräksi kumppaniksi on toteutunut kiitettävästi. Olemme kysytty kumppani kaupungin sisäisissä palveluissa ja aktiivinen toimija Turun seudun kuntien ja Varsinais-Suomen maakuntayhteistyössä.

4410 Nuorisopalvelut		TP 2017	TPs 2018	TA 2019	TP 2019	TP 2019 / TA 2019
Koko Nuorisopalvelut						
Tuotot	€	236 341,28	133 759,21	135 593,00	71 236,13	52,54 %
Toimintakulut	€	-1 302 634,34	-1 076 691,67	-1 145 590,00	-1 082 093,50	94,46 %
Toimintakate	€	-1 066 293,06	-942 932,46	-1 009 997,00	-1 010 857,37	100,09 %
Poistot	€	-1 374,56	-3 478,22	-870,00	-3 333,72	383,19 %
Netto	€	-1 067 667,62	-946 410,68	-1 010 867,00	-1 014 191,09	100,33 %
Toimintakulut / asukas	€	-42,82	-35,30	-37,65	-35,56	94,46 %
Toimintakate / asukas	€	-35,05	-30,92	-33,19	-33,22	100,09 %
Kulut / asukas	€	-42,87	-35,42	-37,68	-35,67	94,68 %
Netto / asukas	€	-35,10	-31,03	-33,22	-33,33	100,33 %

Toimenpide-esitykset

- Kaupungin tulevassa strategiassa nuorisopalveluilla on tärkeä rooli lasten ja nuorten hyvinvointia koskevissa asioissa. Ammattilaisia täytyy kuunnella strategiavalmisteluissa ja nuorisopalvelujen tulee olla aktiivisesti mukana hyvinvointisuunnitelmassa.
- Organisaatiouudistuksessa nuorisopalvelut on keskeinen toimija yhdessä opetuspalvelujen kanssa lasten ja nuorten hyvinvointiohjelmassa. Oleellista ei ole organisaation rakenne vaan aktiivinen verkostotyön toimintakulttuuri.
- Nuorisopalvelujen tilavaraukset täytyy saada mukaan uuteen vapaa-aikapalvelujen sähköiseen tilavarausohjelmaan.
- Nuorisopalveluissa on kehitettävää myös tiedolla johtamisessa. On selvitettävä mitä toiminnan ja talouden seurannan ohjelmistoja on ministeriön suosittelemia ja isojen

kaupunkien käytössä esim. aiemmin LogBook -järjestelmä, joka jäi kesken. Niillä saadaan toiminnan määrät ja osallistujat reaaliaikaisesti näkyviksi.

- Nuorisopalvelujen asiakaspalvelun ja toiminnan keskiö tulee olla Eeronkujan ympäristössä, joko kirjastotalolla, uudessa Vaisaaren koulukiinteistössä tai Vanhan Kauppiksen tiloissa.
- Henkilöstön eläköityessä on toivottavaa saada uusia nuorisotalon ammattilaisia niihin avaintehtäviin 2022 alkaen.

4. Nuorisopalvelujen kustannuspaikkakohtaiset toimenpide-esitykset

4.1. Hallinto

Nuorisopalvelujen hallinnon henkilöstöä ovat osa-aikaisesti liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja sekä päätoimisesti nuorisosihteeri ja palvelusihteeri. Hallintoon sisältyy toimialan vastuullinen johtaminen ja kehittäminen, toimintasuunnitelman, investointisuunnitelman ja talousarvion laadinta ja toteutumisen valvonta, hankintojen valmistelu ja toteutuksesta vastaaminen, avustusten hakeminen, lautakunnan asioiden valmistelu ja esittäminen, verkostoissa toimiminen niin kaupungin sisällä kuin muuallakin, toimialan sopimusten hallinta, asiakaspalvelu kirjastotalossa, verkosto- ja seutuyhteistyö, nuorisopalvelujen viestintä ja avustukset. Nuorisopalvelujen palvelusihteeri hoitaa NuoLen asiakaspalvelua, nuorisopalvelujen tilavaroja ja toimii vapaa-aikalautakunnan varasihteerinä.

Nuorisopalvelujen hallinto hoitaa myös ystävyyskaupunkiyhteistyötä, nuorisoryhmien vaihdot. Elmshorn Saksassa ja Csongrad Unkarissa ovat kiinteimmät vuotuiset kumppanit.

4410100 Nuorisopalvelut hallinto		TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TP 2019 / TA 2019
Tuotot	€	92 748,10	56 897,53	56 000,00	343,78	0,61 %
Toimintakulut	€	-283 415,37	-276 632,49	-312 672,00	-284 160,30	90,88 %
Toimintakate	€	-190 667,27	-219 734,96	-256 672,00	-283 816,52	110,58 %
Poistot	€	-504,32	-144,50	0,00	0,00	
Netto	€	-191 171,59	-219 879,46	-256 672,00	-283 816,52	110,58 %
Avustettavien järjestöjen määrä	kpl		6,00		6,00	
Avustukset, euroa	€		50 000,00		50 000,00	

Toimenpide-esitykset

- Nuorisopalvelujen hallinnon digitaaliset ohjelmistot täytyy päivittää nykytarpeisiin sopivaksi.
- Talouden ja toiminnan seuraamiseen tarvitaan järjestelmä Kuntamaisema tai sen tilalle. Tavoitteena toiminnan ja talouden mahdollisimman reaaliaikainen hallinta.

- Vuoden 2021 aikana tehtävä toimenpideohjelma tulee sisältää suunnitelman henkilöstön rekrytoinneista seuraaville vuosille.
- Nuorisopalvelujen asiakaspalvelu, nuorten ohjaus ja neuvonta tulee sijaita Eeronkujan alueella.

4.2. Nuorisotoiminta

Nuorisotoimintaa johtaa nuorisosihteeri, henkilöstöön kuuluvat nuorisotyöntekijät, erityisnuorisotyöntekijä, työpajavastaava, työpajavalmentajat sekä etsivät nuorisotyöntekijät. Nuorisotiloissa ja Pommarissa toimii myös osa-aikaisia ja tuntityöntekijöitä ohjaajina.

Nuorisotoiminnan palveluihin kuuluvat kaikki ohjatut palvelut: kerhot, leirit, retket, ja tapahtumat sekä nuorisotilojen avoimet toiminnot. Isona osana toiminnassa ovat myös kaupungin sisäiset poikkihallinnolliset yhteistyöryhmät, joissa on Nuorisopalvelujen edustajana joku tapauskohtaisesti tehtävään liittyvä henkilöstön edustaja.

Erityisnuorisotyöhön kuuluu aktiivinen yhteistyö koulujen oppilashuollon ja perhepalvelujen kanssa. Toiminnan muotoja ovat mm. teemalliset pienryhmät, läksyparkit jne.

Etsivät nuorisotyöntekijät ovat nuorisotyöntekijöitä, jotka palvelevat ohjaten ja neuvoen kaikkia nuoria ja erityisesti hakevat eri keinoin mahdollisia koulupudokkaita tai muita nivelvaiheissa olevia nuoria. Tehtävään kuuluu ohjaus- ja neuvontapalvelut kaikilla nuorten elämänalueilla, erityisesti opiskelu- ja työpaikkojen hakemisessa.

4410200 Nuorisotoiminta		TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TP 2019 / TA 2019
Tuotot	€	95 925,29	16 353,11	25 500,00	17 935,69	70,34 %
Toimintakulut	€	-434 645,82	-227 174,40	-261 343,00	-235 342,59	90,05 %
Toimintakate	€	-338 720,53	-210 821,29	-235 843,00	-217 406,90	92,18 %
Poistot	€	-870,24	-870,24	-870,00	-870,24	100,03 %
Netto	€	-339 590,77	-211 691,53	-236 713,00	-218 277,14	92,21 %
Käynnit	kpl	28 460,00	9 358,00	25 000,00		
Kulut / käynti	€	-15,30	-24,37	-10,49		

Toimenpide-esitykset

- Nuorisotoiminnan saumaton yhteistyö oppilashuollon kanssa on ensiarvoisen tärkeää. Sen kehittämiseksi on työtä aloitettu ja sitä on syytä jatkaa koronakokemusten pohjalta.
- Nuorisopalvelujen Nopan ohjattua pelitoimintaa on laajennettava Vanhan Kauppiksen tiloissa. Sille tulee jatkossa olemaan kasvavaa kysyntää myös aktiivisena joukkue toimintana jonkun raisiolaisen seuran kanssa.

- Kokeilukulttuurin hengessä kannattaa tehdä Nuorisokorttipalvelujen kehitystyötä sekä kerho-, leiri ja retkitoiminnan uudelleen järjestelyjä ja yhteistyökuvioita naapurikuntien kanssa.
- Leiritoiminnan muutoksia kannattaa uudistaa ja kokeilla viime kesäisten kokemusten perusteella kesäleirejä yöpyvinä leireinä Kesärannassa ja päiväleireinä Nopassa tai Vaisaaren koulun tiloissa.
- Etsivään nuorisotyöhön saadaan lisäresursseja vuodelle 2021.
- Jalkautuvaa nuorisotyötä on lisätty ja tilanneselvitys Turun NMKY:n kanssa on tehty. Sen pohjalta on arvioitava tarve ja toimintatapa.
- Kauppakeskuksessa palvelupistettä on kokeiltu. Sen jatkoa kannattaa pohtia Raision keskustassa SoTe-palvelujen kanssa ja Kauppakeskus Myllyssä seudullisena kuntien yhteistyöprojektina.

4.3. Nuorisopalvelujen tilat

Nuorisopalvelujen hallinnoimiin tiloihin kuuluvat toimistotilojen lisäksi nuortenkeskus Noppa, nuorisotilat Tikke ja Krokkari sekä musiikkitala Pommari. Muut tilat ovat kaupungin omia tiloja paitsi Tikke ja Krokkari, jotka ovat ulkoisia vuokratiloja. Tiloissa on nuorisopalvelujen järjestämää toimintaa tai nuorisoyhdistysten tai muiden yhteisöjen varaamaa muuta toimintaa. Lisäksi tiloihin kuuluvat Kesärannan kurssi- ja leirikeskus sekä osa Karhuluodon saaresta. Kesärannassa on järjestetty sekä päiväleirejä kesäkuussa, että yöleirejä muuna aikana vuodesta. Kesärannassa on paljon leirikouluja, henkilöstötilaisuuksia sekä yhdistysten ja muiden raiolaisten yhteisöjen leirejä ja koulutustoimintaa. Majoitusvuorokausia on ollut parhaimmillaan yli 3000 vrk / vuosi. Majoitustilan kapasiteetti on 32 vuodepaikkaa. Uusi majoitusrakennus saatiin käyttöön vuoden 2020 syksyllä. Se päivitti majoituksen tasoa oleellisesti paremmaksi. Vuodepaikkamäärä on sama, mutta huonejakoa muutettiin siten, että 2-hengen huoneita on kaksi, 4-hengen huoneita neljä ja 6-hengen huoneita on kaksi. Rakentamisen aikana kesällä 2020 päiväleirejä ei ollut Kesärannassa vaan ne toteutettiin Nopan tiloissa.

Karhuluodon saari on pääasiassa veneilijöiden käytössä ja leiritoimintaa siellä ovat järjestäneet pääasiassa Raision Pioneerit ry. Kulkuyhteydet saareen ovat hankalat ja leiritoimintaa palvelevat rakenteet heikkokuntoisia.

4410300 Nuorisopalvelujen tilat		TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TP 2019 / TA 2019
Tuotot	€	2 620,91	5 455,49	6 365,00	5 541,42	87,06 %
Toimintakulut	€	-405 724,99	-372 934,42	-358 009,00	-340 987,96	95,25 %
Toimintakate	€	-403 104,08	-367 478,93	-351 644,00	-335 446,54	95,39 %
Poistot	€	0,00	-2 463,48	0,00	-2 463,48	
Netto	€	-403 104,08	-369 942,41	-351 644,00	-337 910,02	96,09 %
Käynnit	kpl	47 150,00	73 378,00	60 000,00	62 298,00	103,83 %
Kulut / käynti	€	-8,60	-5,12	-5,97	-5,51	92,40 %

Toimenpide-esitykset

- Kesärannan majoitustilan jälkeen on syytä selvittää kurssikeskusrakennuksen peruskorjaustarve teknisen keskuksen tilapalvelujen kanssa.

- Kesärannan päiväleirialueesta on olemassa suunnitelma, jota kannattaa jatkossakin päivittää ja esittää jossain sopivassa vaiheessa silloisen tarpeen ja mahdollisuuden mukaan.
- Vanhan Kauppiksen aulatilán peruskorjauksen yhteydessä on ratkaistava mahdollisuus pelitilan ja Starttipajan sijoittamiseen siihen ja mahdollisesti vapautuvaan keittiötilaan.
- Karhuluodon tulevaisuus kannattaa pohtia yhdessä muiden toimijoiden kanssa osana Virkistysalueselvitystä.
- Kauppakeskuksen nuorison palvelupiste pitää pohtia yhdessä Turun seudun kuntien kanssa. Siitä on tehty myös opinnäytetyön tasoinen tarveselvitys haastattelututkimuksena.

4.4. Nuorten Työpajat

Nuorten työpajatoimintaa hoitavat työpajavastaava sekä kaksi työpajavalmentajaa. Toimintaa on kahdessa kohteessa Starttipaja Tikkellä ja Puutyöpaja Alhaistentiellä. Puutyöpaja on siirtymässä vuoden 2020 lopussa ulkoisista vuokratiloista viereiseen kaupungin omistamaan hallitilaan, jossa toimii myös sosiaalipalvelujen työpaja.

Pajatoimintaan ohjautuu vuoden mittaan eri tahoilta nuoria kouluista, etsivän nuorisotyön kautta, sosiaalitoimen kuntouttavan toiminnan kautta tai työllistämispalveluista. Pajoihin voidaan ottaa kerrallaan 6 nuorta / paja. Asiakkuus vaihtelee yksittäisistä päivistä eri mittaisiin pajajaksoihin. Vuodessa on keskimäärin n. 2200 työpajapäivää yhteensä.

4410400 Nuorten Työpajat		TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TP 2019 / TA 2019
Tuotot	€	45 046,98	55 053,08	47 728,00	47 415,24	99,34 %
Toimintakulut	€	-178 848,16	-199 950,36	-213 566,00	-221 602,65	103,76 %
Toimintakate	€	-133 801,18	-144 897,28	-165 838,00	-174 187,41	105,03 %
Netto	€	-133 801,18	-144 897,28	-165 838,00	-174 187,41	105,03 %
Työpajapäivät	kpl		2 457,00		2 060,00	
Kulut / työpajapäivä	€		-81,38		-107,57	

Toimenpide-esitykset

- Nuorten Puutyöpajan toiminnallinen kehittäminen alkaa sosiaalitoimen pajahenkilöstön kanssa. Synergiaetuja saadaan hyvällä yhteistyöllä.
- Starttipajan siirtoa Tikanmaalta Vanhan Kauppiksen tiloihin on esitetty, mutta sitä keskustelua on jatkettava aktiivisesti. Erityisesti osana koko Eeronkujan uusia ja vanhoja palvelutiloja.
- Uusia pajatoiminnan muotoja voisivat olla mopopaja hyödyntäen Tempelivuoren kalliotiloja yhteistyössä Turun Seudun Moottoriurheilu ry, TuSMUn kanssa ja digipajamahdollisuutta liittyen pelikoneiden käyttöön.

4.5. Sisäiset ja ulkoiset kumppanuudet

Nuorisopalvelujen sisäisiä kumppaneita ovat muiden vapaa-aikapalvelujen lisäksi pääasiassa opetuspalvelut ja sosiaalitoimen palvelut. Kirjastotalossa järjestetään vuosittain useita teematapahtumia kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen toimesta. Usein mukana myös teemaan liittyviä muita toimijoita.

Poikkihallinnollinen verkostotyö kehittyy ja muuttaa muotoaan jatkuvasti. Koronakauden aikana on muodostunut erittäin merkittäväksi saumaton yhteistyö koulujen oppilashuollon kanssa. Nuorisopalvelut tuottavat myös kouluille erilaisia tapahtumia mm. ryhmäyttämispäiviä, teematilaisuuksia esim. päihteistä ja liikenteestä.

Ulkoisia kumppaneita ovat raisiolaiset nuorisoyhdistykset, seurakunta ja Turun seudun ympäristökunnat. Nuorisoyhdistyksiä on avustuksen piirissä ollut 6 viime vuosina. Niiden kanssa on pyritty pitämään vuosittain yhteisiä kehittämispalavereita. Nuorisopalvelut ovat myös usein mukana yhdistysten järjestämissä tapahtumissa luomassa edellytyksiä. Seurakunnan kanssa on kokeiltu mm. läsnäoloa kauppakeskuksissa säännöllisinä päivystyksinä.

Turun seudun kuntayhteistyö on laajentunut parin viimeisen vuoden aikana kuntien ja Lounais-Suomen Aluehallintoviraston yhteisillä resursseilla maakunnalliseksi. Maakunnallinen koordinaattori työskentelee osa-aikaisesti Turun nuorisopalveluissa ja n. 50 %:sti maakunnallisena koordinaattorina. Nuoret liikkuvat Turun seudulla ketterästi kuntarajojen yli, niin luontevaa on myös kuntien rajaton yhteistyö. Raision nuorisopalvelut on myös osallistunut aktiivisesti seudullisiin ja valtakunnallisiin alan seminaareihin ja tapahtumiin.

Liikunta- ja nuorisopalvelujen hallinnon vuosikello

Liikunta- ja nuorisopalvelujen hallinnon vuosikello

